

Posudek oponenta bakalářské práce: Organické sochy

Autor bakalářské práce: Kateřina Dondová

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Výtvarná výchova

Název práce: Organické sochy

Vedoucí práce: prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: doc MgA. Michal Sedlák, Ph.D.

Téma bakalářské práce „Organické sochy“ bylo diplomantce zadáno podle její záliby zabývat se přírodou a všimnout si jejích detailů. Svět hub jí byl přímo vlastní. Byla tedy požádána, aby se zabývala příklady díla umělců, kteří pracovali s částmi přírody i jiných materiálů, například se dřevem nebo s umělými hmotami, jako jsou **František Skála** nebo **Jan Švankmajer** a jejich staršími kolegy.

Diplomantka velmi pečlivě studovala všechny souvislosti v umění a našlo příklady v dílech **George Braqua** a **Pabla Picassa**, kteří používali vlepované papíry, **Kurta Schwitterse**, **Maxe Ernsta**, který bohatě využíval fotografie, **Meret Oppenheimové**, která uplatňovala spolu s keramikou kožešinu, **Jacksona Pollocka**, **Jeana Fautriera**, **Jeana Dubuffeta**, **Antoniho Tàpiese**, **Roberta Rauschenberga**, který pracoval s kolážemi, **Nilse Uda**, **Marcela Duchampa**, **Mariny Abramovič**, **Josepha Beuyse**, **Andyho Goldsworthyho**, **Evy Kmentové**, **Vladimíra Preclíka**, **Františka Ronovského**, **Huga Demartiniho**, **Jana Švankmajera**, **Evy Švankmajerové**, **Ivana Kafky**, **Františka Skály** nebo **Michala Sedláka**.

Cílem praktické části bakalářské práce, kterou diplomantka uvedla *Úvahou o pomíjivosti* bylo „**vytvořit na podkladu předchozích teoretických studií soubor organických soch, které by v sobě nesly myšlenky některých autorů, kteří svá díla stavěli na otázkách ohledně pomíjivosti materiálu a jeho spontánní proměnlivosti vlivem času a podmínek. Tyto pojmy jako je pomíjivost a dekompozice však při prvním kontaktu se čtenářovou myslí evokují jakýsi destruktivní charakter, který se opírá o skutečné zákonitosti rozkladu přírodních materiálů.**“ Diplomantka se pokusila proto „uchopit tyto pojmy z jiného hlediska a přetvořit tak negativní vjem na vjem pozitivní a unikátní.“ Proto diplomantka uvádí že „každý kousek dřeva, každý kámen nebo list je svým způsobem jedinečný, a to v každé fázi svého růstu i degradace.“ Diplomantka uvádí, že je na nás, „abychom toto sdělení dokázali uchopit a zprostředkovat pro ostatní na úrovni hlubšího poselství a s respektem k přírodnímu materiálu i jeho specifickým vlastnostem.“ Houba jako materiál disponuje mnoha výraznými vlastnostmi, které se staly klíčovými pro její využití v tvorbě. Čas rozkladu tohoto materiálu je extrémně rychlý, tudíž na sebe velmi přirozeně váže úvahu o pomíjivosti a uvádí tak do popředí sám proces tvorby a proces působení přírodních sil. Zároveň houba sama o sobě připomíná svými strukturami a tvarovostí organického tvora, který na nás v surrealistickém světle vrhá dojem samostatné vědomé existence. Chopila jsem se těchto dvou zásadních hodnot, které mi vnukly myšlenku ještě více přiznat organičnost houby a nechat vyniknout její typické rysy.

Na podzim roku 2022 diplomantka posbírala několik druhů hub, které se jí zdály nejvhodnější pro její záměr, a experimentálním způsobem se z nich pokoušela vytvořit organické tvory. Potom diplomantka nakoupila dvě balení hlívy ústříčné, kterou považovala za nejvhodnější experimentální materiál a začala s hlívou proces tvorby. Skutečně v hlívě našla přirozený tvůrčí materiál a vizuálně nejtvárnější hmotu, která poskytuje kvalitní výsledek při fotografování navzdory (nebo také díky) své pomíjivosti. Skutečně konstatuji ohromující vizuální efekt vytvořených a vyfotografovaných uměleckých předmětů a také v průběhu

diplomové práce vytvořených olejomalb a vyfotografovaných realizovaných akcí s vlastním tělem, zavínutým do igelitu a umístěným do hnízda, vytvořeného pro akční dílo–instalaci z větví.

Didaktická část práce

V rámci didaktické části práce diplomantka zpracovala návrh na výuku výtvarné výchovy v rozsahu dvou vyučovacích hodin pro žáky 1. stupně ZŠ. Cílem návrhu bylo seznámit žáky s přírodními materiály prostřednictvím multisenzorického přístupu.

Umění a příroda jsou dvě vzájemně propojené složky existence a hranice mezi nimi se mnohdy stírá. „Přírodní materiály nabízejí přímý kontakt žáků s přírodou, což rozvíjí jejich pozitivní vztah k přírodě a k životnímu prostředí. Skrze přírodní materiály lze do výuky zařadit téma ekologie a seznámit žáky s ochranou životního prostředí. Žáci si snadněji budují kladný přístup k přírodě a mohou tak lépe porozumět její hodnotě a přirozené kráse.“ „U žáků je během výtvarné práce rozvíjena kreativita, jemná motorika, zraková percepce a logické myšlení.“ „Přírodní materiály mají svoji přirozenou estetiku, která také napomáhá žákům rozvíjet jejich první umělecké cítění a rozšířit povědomí o přírodě multisenzorickým přístupem.“

Práce je podána jazykově kultivovaně. Navrhuji ji k obhajobě.

.V Praze 13. 5. 2024

Prof. PhDr. Ladislav Daniel, PhD.